

Hautomotoimintasuunnitelmat

Yrityshautomo
Talenthautomo

Päivitys: 24.10.2023
Laatinut: Katariina Torvinen,
Esa Kerkola
Ukipolis Oy

1 Perustiedot hankkeesta

Hanke:	Vakka-Suomen Yritys- ja Talenthautomo
Osallistujat:	Uusikaupunki ja lähialueet
Hankkeen rahoitus:	TEM / AKKE-rahoitus
Hankkeen vastuutaho:	Ukipolis Oy

Johtoryhmä:	Rahoittaja / TEM tai V-S liitto Jarkko Heinonen, Uusikaupunki Osallistujakuntaedustus Kauppakamariedustus Yrittäjäedustus Oppilaitosedustus Ely TE-palvelut Finnvera
-------------	--

Hankkeen toteutus:	1.1.2024 – 31.12.2025, optio 2 lisävuodelle
--------------------	---

2 Tausta ja tavoitteet

Kyseessä on saman hankkeen alla tapahtuva toiminta, joka jakautuu kahteen polkuun: talenthautomoon ja yrityshautomoon.

Talenthautomossa keskitytään yksilön osaamisen, ominaisuuksien, mahdollisuuksien ja kontaktien tuotteistamiseen uudeksi työpaikaksi, taloudelliseksi muuksi toiminnaksi tai jalostuskelpoiseksi yritysideoiksi.

Yrityshautomossa esimerkiksi keskitytään henkilön/henkilöiden liiketoimintaideaan ja sen yritysperiaaleihin. Myös muita osioita sisältyy hautomohankkeeseen.

Hankkeen aikana luodaan yritys- ja talent- hautomomallit Vakka-Suomeen. Hautomossa aloittava pienyritys, vasta idea-asteella oleva hanke tai talent-osaaminen saavat systemaattisesti organisoidun kehittämissympäristön. Tällä hetkellä seudulla on ideoita, osaamista ja kykyjä, joiden potentiaali jää hyödyntämättä, koska palvelu- ja tukimallit eivät tällä hetkellä tue alkuvaiheessa olevaa ideaa. Esimerkiksi maahanmuutto- tai pakolaistaustaisten henkilöiden kieli- ja kontaktimahdollisuudet kotimaihinsa tuo uusia mahdollisuuksia seudun yritysten kansainvälistymiseen, mutta kynnyksen yhteyden ottoon on korkealla, väärät oletukset, osaamattomuus tai tietämättömyys yritystoiminnasta ja markkinatiedosta Suomessa on vähäistä.

Kansainväliset ihmiset mahdollistavat uusien kansainvälisten yritysten syntymiseen seudulle. Uudet ideat tarvitsevat enemmän tukea, neuvontaa ja kontakteja eri tuki- ja neuvojaorganisaatioihin sekä yrityksiin.

Seudun luonteen (pieni väestöpohja, ei korkeakoulutoimintaa) takia hautomotoiminta on yleisluonteista. Hautomoissa ei tämän takia ole erityisiä toimialarajoituksia pl. kilpaillut toimialat (käsityö-, hieronta-, parturi-, kahvila-ravintola-alat ym.).

Hautomoyrityksen idea voi olla lähtöisin tutkimuksesta ja tuotekehityksestä, työ- tai opiskelutaustasta tai yksityisestä keksinnöstä. Idea voi olla myös toimivan yrityksen tunnistama bisnesmahdollisuus, jonka hyödyntämiseksi käynnistetään nk. spin-off-yritys.

Talent-hautomossa yksilön osaamisen, olemassa olevien kontaktien ja yksilön potentiaalin kehittäminen johtaa yritysysteistyöhön tai mahdollisen palvelukonseptin luomiseen ja yritystoimintaan. Hautomo siis mahdollistaa henkilöiden ankkuroitumisen seudulle ja asuinkuntaan, henkilökohtaisten taitojen, intohimojen ja ideoiden paremman suunnittelun ja toteuttamisen, yrittäjäys- ja työllistymismahdollisuuksien paranemisen, työllisyyden paranemisen (pois työttömyydestä, uuden yrityksen luoma työpaikkatarjonta). Hautomo edistää kokeilukulttuuria, estää syrjäytymistä, tarjoaa kohtaamispaikan ja sosiaalisia kontakteja sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa.

Alueellamme on lomautettuja, työttömiä n. 1200 työtöntä työnhakijaa (8/2023)

3 Toimintakonsepti

Hautomopalvelut jakaantuvat seuraaviin vaiheisiin:

3.1 MARKKINOINTI- ja NEUVONTATILAISUUDET YRITTÄJÄKSI AIKOVILLE TAI TALENTIN (osaamisen) LÖYTYMISELLE

Tilaisuuksien tavoitteena on löytää alueelta yrittäjäkandidaatteja, joilla on syntynyt kipinä oman yrityksen perustamisesta ja idea liittyy tuotteen, palvelun tai muunlaisen innovaation kehittämiseen. Yritysidean ei tarvitse olla vielä loppuun saakka hahmottunut. Tilaisuuksissa etsitään ja törmäytetään osaja- Talentteja olemassa oleviin yrityksiin ja start-up-yrityksiin sekä yrittäjyydestä kiinnostuneita kanssaryrittäjiä keskenään, jotta saataisiin synnytettyä enemmän lähtökohtaisesti korkeamman kasvupotentiaalin omaavia, useamman kuin yhden perustajan yrityksiä. Järjestämme tilaisuuksia, joissa kerrotaan hautomotoiminnasta, yrittäjyydestä, rahoitus- ja tukielementeistä, hautomopalveluista. Tilaisuuksissa on rahoitus- ja tukineuvontaa, yrityspuheenvuoroja ja kannustavia vertaiskokemuksia. Sidosryhmillä on merkittävä rooli hautomotoiminnan markkinoinnissa. Teemme yhteistyötä kehittämissyhtiöiden, oppilaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa.

3.2 IDEAKILPAILUT

Yrityshautomo tulee järjestämään heti alkuvaiheessa ideakilpailuja, jonka avulla pyritään saamaan paljon ideoita esille.

Ideakilpailut ovat osa innovaatioiden haravointitoimintaa. Idea voivat olla myös sellaisia, joita ei aio itse hyödyntää, vaan idealle pyritään löytämään hyödyntäjiä ja tuotteistajia. Hautomossa toimii idea-pankki, johon ideansa voi jättää jatkokehittettäväksi.

3.3. TALENT- TYÖPAJAT

Talent-hautomo tulee järjestämään erilaisia työpajoja, joiden avulla ihmisten osaamiset tulevat esille ja saadaan hyötykäyttöön. Työpajojen avulla saadaan esille piilossa olevat osaamiset ja kyvyt. Talent-työpajojen kautta osaajat siirtyvät esihautomoon, jossa osaamista kehitetään ja mietitään hyödyntämisen näkökulmia edelleen ja etsitään uusia mahdollisuuksia. Talent-työpajatoiminnassa järjestämme yritys-talent-tapaamisia, joiden avulla yritykset voivat löytää osaajia organisaatioihinsa. Talent-työpajat ovat erityisesti KV-osaajien löytymiseksi.

3.4 HAUTOMOPROSESSI

3.4.1 IDEAVAIHE

Kun yrittäjäksi tai talent-osaajaksi aikova on kääntynyt hautomon puoleen, paneutuu hautomohenkilöstö ideaan ja käy yhdessä yrittäjä / talent -kandidaatin kanssa läpi hanketta ja sen menestymismahdollisuuksia. Tämän ns. arviointivaiheen jälkeen sovitaan jatkotoimenpiteet, eli jatketaanko idean kehittämistä ja eteenpäinviemistä ja siirtyykö hanke idea esihautomovaiheeseen. Osallistuminen idean testaamiseen on yrittäjäksi ja talent-osaajaksi aikovalle ilmaista.

3.4.2. ESIHAUTOMO

Esihautomo on liiketoiminnan tai osaamisen suunnitteluvaihe. Kun yhteistyö käynnistyy, tehdään ensimmäisessä vaiheessa yrittäjän kanssa yhdessä realistinen ja luotettava liiketoiminta- tai toimenpidesuunnitelma. Suunnitelma syntyy tavallisesti 1-6 kuukaudessa. Sen jälkeen yrittäjällä on käytössä valmis liiketoimintasuunnitelma, kassavirtalaskelma ja budjetti.

Talent-osaajalla on TALENTPROFIILI-suunnitelma (Talent, osaaminen, perehdytys ja suunnitelma osaamisen hyödyntämiseen). Esihautomovaihe on ilmainen palvelu. Esihautomovaiheessa yrittäjäksi aikova tai talent-osaaja voi saada harkinnan varaista yritystoiminnan suunnittelutukea 1000 € palveluiden hankintaan, kokeiluihin ja/tai työtilan kustannuksiin (Leader-tuki maaseudulle).

3.4.3. HAUTOMOVAIHE

Hautomoon valittavat yritykset ja talentit saavat erittäin hyvän taloudellisen ja sparraavan hautomon tuen, joten hautomoon valittavilta vaaditaan uskottava talent- tai liiketoimintasuunnitelma ja riittävän haasteelliset tavoitteet.

Hautomostatusta haetaan hautomon johtoryhmältä.

Hautomoon hyväksytyt yritykset saavat tukea ensimmäisen vuoden ajan yrityksen liiketoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen. Hautomotuki/kokeiluraha myönnetään Leader- rahoituksen kautta.

Hautomovaiheessa yrittäjällä / talentilla on käytettävissä hautomohenkilöstön tuki. Hautomossa seurataan yrityksen / talentin kehitystä säännöllisin väliajoin (1 krt/kk) ja käydään läpi keskeiset liiketoiminta ja talentsuunnitelman -asiat. Suurena etuna on ns. hautomostatuksen saaminen, jolloin yrityksen kasvu ja talentin suunnitelma toteutuu nopeammin ja hallitummin kuin muuten.

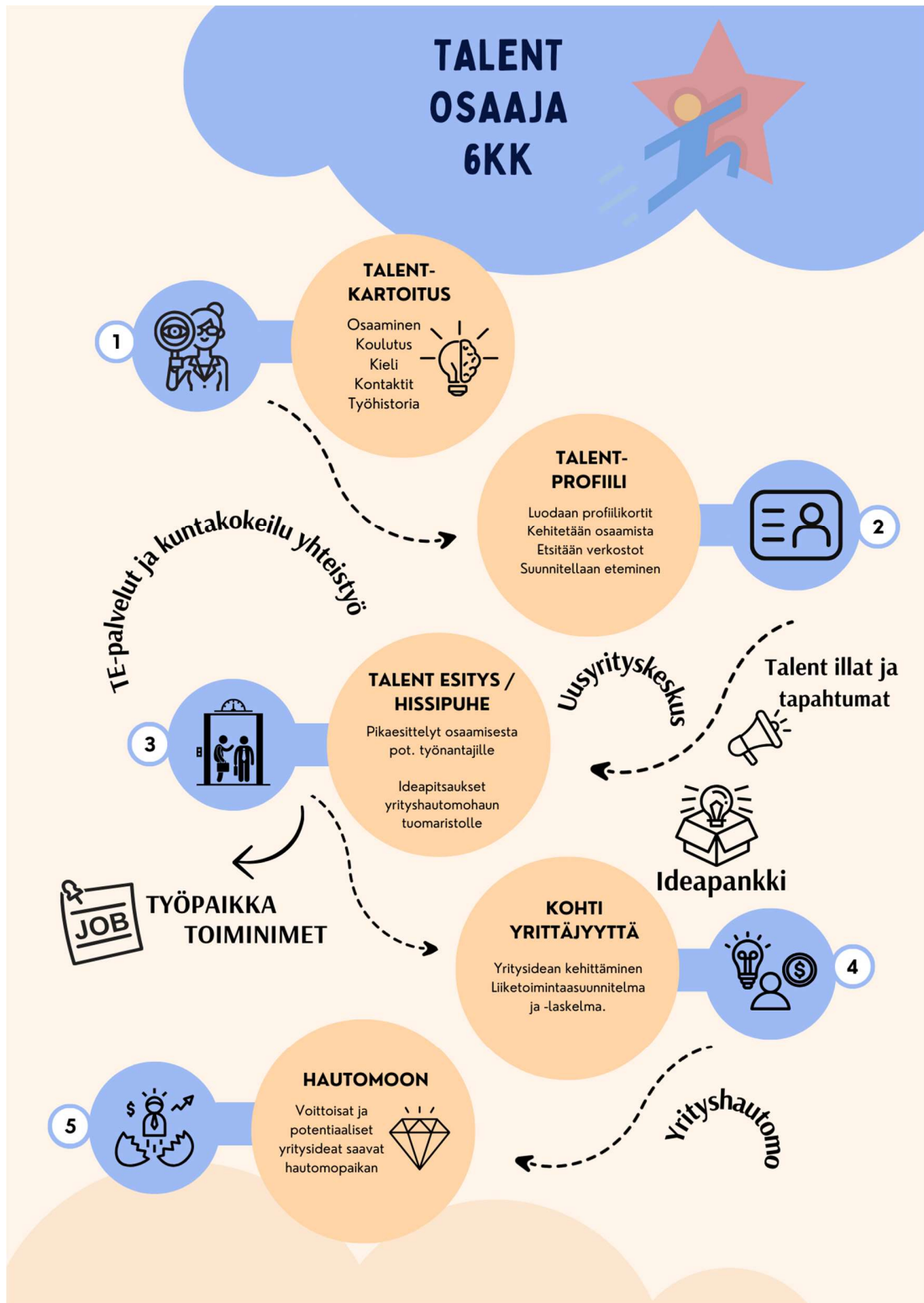
Hautomon tilat ovat Uudessakaupungissa ja Laitilassa. Yritykset ja talentit valitsevat toiminnalleen sopivimman sijoittumispaikan heidän omista lähtökohdistaan.

Hautomoyritys voi toimia Uudenkaupungin tai Laitilan hautomopisteiden ulkopuolella koko Vakka-Suomen alueella ja saada saman hautomostatuksen kuin toimiessaan varsinaisissa hautomotiloissa.

Esihautomopalvelut Talentille, osaajalle (1-6kk)

Kehittämiskohteet	Mahdolliset toimenpiteet	Sovitut toimenpiteet
Talent	<ul style="list-style-type: none">- Arvioidaan Talent-idea ja kehittämistarpeet- Rahoitus selvityksiä	
Osaaminen	<ul style="list-style-type: none">- Kartoitetaan henkilön osaaminen, kyvykkyydet ja kontaktit	
Perehtyminen	<ul style="list-style-type: none">- Perehdytään osaamisen hyödyntämiseen palveluna, osaajana yrityksissä, mahdollisena yritystoimintana.	
Suunnitelma	<ul style="list-style-type: none">- Laaditaan osaamisen hyödyntämissuunnitelma- Powerpoint, tmv -esitys jatkoneuvotteluja varten (rahoitus + johtoryhmä)	
Rahoitus	<ul style="list-style-type: none">- Eri vaihtoehtojen läpikäynti	
Muut	<ul style="list-style-type: none">- Yhteistyöneuvottelut- Talent-yritystapaamiset	

Esihautomopolku Talentille, osaajalle (1-6 kk)

Esihautomopalvelut yrittäjyydelle (1-6kk)

Kehittämiskohteet	Mahdolliset toimenpiteet	Sovitut toimenpiteet tai rahoitus
	<ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan liikeidea ja kehittämistarpeet - Rahoitus selvityksiä 	
Liiketoimintasuunnitelma	- Ensimmäinen versio	
Taloudelliset laskelmat	<ul style="list-style-type: none"> - Kassavirtalaskelma - Budjetti 	
Yritysesittely	<ul style="list-style-type: none"> - Powerpoint-esitys jatkoneuvotteluja varten (rahoitus + johtoryhmä) - Hissipuhe 	
Rahoitus	<ul style="list-style-type: none"> - Eri vaihtoehtojen läpikäynti - Yrityshankkeen esittely rahoittajille 	
Muut	- Yhteistyöneuvottelut	

Hautomopalvelut (1-2vuotta)

Hautomoyrityksen ja Talentin/osaajan palvelut	1 vuosi	2 vuosi
Liiketoiminnan hautomotuki ja starttiraha/ alkavien yritysten kokeilurahat tmv. Leader- yritystoiminnan käynnistämistä varten osto-, pienhankinta ja asiantuntijahankintoihin. Yritystuki jakautuu 2 vuodelle.	1 henk. yritystuki 20 000 € 2 henk. yritystuki 35 000 €	Leader kehittämissetelit, Investointituet, kehittämistuet
Toimintojen kehittäminen	X	X
Kansalliset ja KV-kilpailuihin ohjaus- ja sparraus	X	X
Talentsuunnitelman kehittäminen ja Talent koulutus (Uravalmennus/TE-palvelut? 9€/pv*5pv/vko=> 198€/kk?)	198 €/kk => tukiehdotus 300 €/kk	X
Asiantuntijat ja rahoittajakontaktit	X	X
Julkisten avustusrahoituksen hakeminen (Ely, BF, Leader)	X	X

Yrityshautomopolku (12 kk)

3.5 MUU PALVELUTARJONTA HAUTOMOTOIMINNAN LISÄKSI

Hautomotoiminta on osa Vakka-Suomen alueen laajempaa yrityspalvelu- ja neuvontatoimintaympäristöä. Varsinaisen hautomohenkilöstön lisäksi samoihin tiloihin sijoittuu myös pääosa Vakka-Suomen yrityspalvelu- ja hankeorganisaatiosta.

Aloittavien yritysten lisäksi toimintaan pyritään saamaan mukaan myös voimakkaan kehitysvaiheen yrityksiä eli ns. kasvuyrityksiä, talentteja ja palvelualan yrityksiä, jotka voivat tarjota palveluja hautomo- ja muille yrityksille. Tällaisia palveluja tuottavia yrityksiä voisivat olla mm. suunnittelutoimistot, ATK-tukipalveluyritykset, konsulttitoimistot, tilitoimistot jne. Tämä toiminto on optiona, jota kehitetään hautomon ohessa.

Hautomotoiminnan osana on tarkoitus perustaa myös yhteiskunnallisen yrityksen toimintaperiaatteita noudattava yhtiö. Sen todennäköinen organisoitumismuoto on osuuskunta. Osuuskuntaan voivat tulla mukaan ne hautomolaiset, jotka eivät perusta omaa yritystä.

Hautomolaisille tarjotaan myös omistajanvaihdos-yrityskauppatietoutta ja saatetaan heitä yhteen alan toimijoiden kanssa.

3.6 YRITYSLUOTSI palvelualustan kartoitus

Hautomotoiminnan ohella kartoitetaan yhteiskehittämismahdollisuutta 24/7 toimivan palvelun ns. Yritysluotsi (vrt. Mobiililuotsi) palvelun kehittämiseksi. Yritysluotsiin on keskitetysti koottu aihekohtaisesti sirpalemainen tieto yritystoimintaperiaatteista Suomessa. Palvelu rakennetaan PTV:tä, yhteisiä avoimia rajapintoja hyödyntäen. Palvelusta asiakas löytää verottajan, PRH:n ja muiden toimijoiden informaation ja ohjeet yhden luukun periaatteella. Jos mahdollista, saman alustan alle olisi tarkoitus rakentaa ”YritysTinder” ns. osaaja - sijoittajapalvelu, jonka avulla yrittäjäksi aikova voi löytää yrityskumppanin tai osaajan yritykseensä. Kehittämistyön käynnistämistä kartoitetaan tässä hankkeessa ja varataan optio sen toteuttamiseksi myöhemmässä vaiheessa. Tämä palvelu vahvistaisi yrityksen tiimin rakentumista ja kehittymistä kasvuyritykseksi. Tässä hankkeessa kartoitetaan Varsinais-Suomen laajuisesti mahdollista yhteistä kehittämishanketta digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämistä osaksi yritysneuvontaa. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä alueellisesti esimerkiksi Turku Science Park Oy:n ja Yrityssalo Oy:n kanssa. Hanke tullaan hakemaan erillisenä yhteiskehittämishankkeena myöhemmin.

4 TAVOITTEET JA TULOKSET

Talent- hautomotoiminnan tavoitteena on aktivoida ihmisiä ja löytää heidän erityisosaamisestaan mahdollisuuksia liiketoiminnan käynnistämiseen tai osaamisen tarjoamiseen yrityksille.

Yrityshautomotoiminnan tavoitteena on aktivoida innovatiivisten uusien yritysten syntymistä ja antaa yrityksille hyvä toimintaympäristö ja asiantunteva tuki yritysten jatkokehittämisessä.

5 Toimitilat ja palvelut

5.1 Toimitilat

Yrityshautomon toimistot sijaitsevat Uudessakaupungissa ja Laitilassa. Uudestakaupungista löytyy kahdeksalle ja Laitilasta neljälle hautomoyrittäjälle / talent-osaajalle toimistotilat. On hyvä löytää riittävä määrä yrityksiä samoihin tiloihin, jotta yritysten välillä syntyy luontevasti vuorovaikutusta. Toisaalta ei tule asettaa liian jyrkkiä rajoja yritysten ohjaamiseksi eri paikkoihin, vaan yritykset valitsevat itselleen parhaan tarjolla olevan toimintaympäristön. Yritys voi toimia myös omissa tiloissaan ja saada silti hautomostatuksen ja kaikki siihen liittyvät tuet ja palvelut. Tämä malli tulee kysymykseen esim. Kustavi, Taivassalon, Vehmaan ja Pyhärannan alueella yritystoimintaa käynnistävien yritysten tapauksessa.

Yrityshautomossa neuvontaa on jatkuvasti saatavilla ja käytössä ovat myös muut mahdolliset toimisto-, puhelin-, tietoliikenne-, neuvottelu-, ym. palvelut.

5.2 Palvelut

Hautomossa yritykset saavat seuraavia palveluja;

Esihautomovaiheessa

- neuvontaa ja sparrausta liikeidean syventämisessä, liiketoimintasuunnitelman laatimisessa, yrityksen perustamisessa, varsinaiseen hautomo-vaiheeseen siirtymisessä
- talent-osaajalle osaamisen kartoituksen, suunnitelman ja mahdollisuuksien syventämisen (TOPS), sekä hautomo-vaiheeseen siirtymisen.
- järjestetään tapahtumia ja ideointitilaisuuksia, joissa etsitään uusia ideoita kasvamaan liiketoiminnaksi ja/tai uusia osaajia löytämään talenttinsa.

Hautomovaiheessa

- liiketoiminnan käynnistämisessä ja kehittämisessä, kansainvälistymisessä ja riskipääoman hankinnan auttamisessa. Mahdollisuus ulkopuolisten asiantuntijapalveluiden käyttöön.

- talent-osaajalle TOPS-suunnitelman seurannan, kontaktit elinkeinoelämään ja sparraustuen.
- järjestetään yritysverkostotapaamisia ja talent-tilaisuuksia. Näiden tilaisuuksien avulla yritykset ja talentit voivat esitellä erityisosaamistaan tai palveluitaan esim. Kohtaa kumppani -tilaisuuksissa.
-

6 HENKILÖSTÖ JA YHTEISTYÖ

Yrityshautomon pyörittäminen vaatii siihen perehtyneen henkilöstön. Alkuvaiheessa hautomon markkinointi on erittäin tärkeää, jotta toiminta saadaan käynnistettyä nopeasti ja hautomoon saadaan riittävästi asiakkaita. Hautomon markkinoinnin lisäksi hautomon pyörittäminen vaatii paljon panostusta.

Hautomoon tuleville yrityksille tulee taata hyvät ja nopeat asiantuntijapalvelut ja yrittäjät voivat keskittyä tehokkaasti ideansa ja yrityksensä kehittämiseen.

6.1 Yhteistyö

Hautomopäällikön ja Talent-koordinaattorin lisäksi yrityksiä tukevat asiantuntemuksellaan Uusyrittäjäkeskus, yrittäjät, kauppakamari, yrityskummit, kuntien elinkeinotoimistot sekä alueella toimivat ammatilliset oppilaitokset.

Vakka-Suomessa toimivilla ammatillisilla oppilaitoksilla (Winnova, Novida) tulee olemaan merkittävä rooli hautomotoiminnassa. Yhteistyö kohdistuu sekä tiedollisen että käytännön tiedon välittämiseen, kuin myös laboratorio, koekeittiö ja muiden tuotannollisten tilojen käyttömahdollisuuksien tarjoamiseen hautomoyrityksille.

Toinen merkittävä yhteistyökuvio on ammatillisista oppilaitoksista valmistuvien henkilöiden uranvalinta yrittäjäksi hautomon kautta.

Uusyrittäjäkeskuksella on erityinen rooli alkavien yritysten neuvonnassa.

Yrityshautomo tekee tiivistä yhteistyötä Uusyrittäjäkeskuksen kanssa ja käyttää heidän kokemustaan hyödyksi hautomon toiminnassa. Uusyrittäjäkeskuksen asiakkaat ovat potentiaalinen kohderyhmä myös hautomon asiakkaiksi.

7 Taloudelliset suunnitelmat

Hautomo ei tavoittele voittoa, se on osa kuntien omistaman kehittämissyhtiö Ukipolis Oy:n toimintaa sen hallinnoimana määräaikaisena hankkeena.

BUDJETTI Hautomot		
aika 1.1.2024-31.12.2025	2024	2025
kk	12	12
Palkat yhteensä	140621	140621
Vuokratilat hautomolaisille / 10 + 5 työpistettä sis. Flatrate	0	0
FLAT Rate 40% (hankinnat) asiantuntijat,teematilaisuudet, hallinnolliset, tietokoneet ym. Yritysluotsi / yhteistyössä TSP ja Yrityssalon Tekoäly-hankkeiden konseptin kartoitus	56248	56248,32
Yhteensä	196869	196869
Tuki 70%	137808	137808
Omarahoitus 30%	59061	59061